

Připravili jsme pro vás rozesílku 11/2021 – připomínáme pozvání na **XX. Krajskou konferenci o EVVO** (str. 2), dále zde najdete pozvánky na akce a kampaně (str. 2–4), upozornění na grantové výzvy (str. 1), program Učíme se venku (str. 5), projekt Škola pro udržitelný život (str. 6–8), tipy na pomůcky a publikace (str. 12–13), nabídku vzdělávání (str. 9), nabídku výukových programů a projektových dnů pro školy (str. 10–11), zprávy a informace.

Některé texty rozesílky zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

Archív rozesílek:

www.liska-evvo.cz/rozesilka

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás aktuálně informujeme o konání/rušení akcí. Jakmile situace dovolí, sdělíme vám termíny plánovaných vzdělávacích akcí.

Akce do DIÁŘE:

Sobota 1. května	Zahájení osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda po našich okny www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 3. června	XX. Krajská konference o EVVO, téma: Cíle udržitelného rozvoje www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference
Pátek 14. října	Setkání MŠ a sítě Mrkvička www.alcedovsetin.cz
Úterý 2. listopadu	Workshop Simulační a strategické hry www.liska-evvo.cz

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Přírodní zahrada – kalendář akcí
- 2 Přírodní zahrada – soutěžní výzva
- 3 Krajská konference EVVO – pozvánka s programem

Zdroje (nejen) pro EVVO

- MŠMT schválilo **Programový dokument Operačního programu Jan Amos Komenský (2021–2027)**.
<https://opvvv.msmt.cz/download/file5679.pdf>
<https://opvvv.msmt.cz/aktualita/msmt-schvalilo-programovy-dokument-operacniho-programu-jan-amos-komensky-2021-2027-2.htm>
- **Sázíme budoucnost: Granty na výsadby stromů**
Vyhlašovatel Nadace Partnerství
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2680366&apc=nF2xx1-->
- **Výzva k předkládání žádostí o grant na projekty malého grantového schématu**
Vyhlašovatel Fondy EHP a Norska
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2689683&apc=nF2xx1-->

Zprávy z LÍSKY

Připravujeme XX. Krajskou konferenci o EVVO. Ukončili jsme další **specializační studia školních koordinátorů EVVO. Od října 2021 otevíráme kurz nový** (více na str. 9) – přihlašování ideálně do konce června! Po celý měsíc červen pokračuje osvětová kampaň Přírodní zahrada. Ve školách realizujeme projektové dny a výukové programy, v ZŠ Huslenky připravujeme na 25. června Školní farmářský den (více o programu na str. 10, www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6). Promýšlíme, pořizujeme a kompletujeme sady pomůcek a materiály pro učení venku, zejména v projektu Učíme se venku s Lískou, podpořeného MŽP. Pokračujeme v koordinaci programu Škola pro udržitelný život pro náš region (str. 6).

Osvětové kampaně LÍSKY

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 31. října)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené – podpora Fairtrade (celoročně)

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Po dobu trvání dané kampaně poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi. V regionu jsou připravovány programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2020 členové Klubu Lísky zaslali 42.900 Kč. Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2020 jsme z vašich darů získali 14.406 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

Pozvánky

XX. Krajská konference o EVVO

Vzdělávací akce na podporu krajského systému EVVO ve Zlínském kraji.
Pod záštitou **Bc. Hany Ančincové, statutární náměstkyně hejtmana.**

TÉMA: Cíle udržitelného rozvoje – jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa.

3. června 2021 ONLINE v GOOGLE MEET (přihlášeným zašleme pozvánku s pokyny)

V PLÁNOVANÉM PROGRAMU VYSTOUPÍ:

Společná část: Doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc., UP Olomouc, RNDr. Yvonna Gailly, Ekologický institut Veronica, Mgr. Jaroslav Hlinský, ALCEDO Vsetín

Část pro MŠ, ŠD a I. st. ZŠ, SVČ, NNO: Mgr. Helena Nováčková, Lipka Brno, Mgr. Lenka Pavelčíková, DDM Šíkula Uherské Hradiště,

Ing. Jan Smrčka a Simona Neprašová, Mezinárodní program Ekoškola, TEREZA Praha

Část pro II. ZŠ, SŠ, SVČ, NNO: Mgr. Ing. Lenka Pánková, Mgr. Johana Krajčířová, ARPOK Olomouc, Ing. Eliška Hájková, SEVER, RNDr. Blažena Hušková, Oldřichov v Hájích, Bc. Tadeáš Žďárský, Lipka Brno, Mgr. & Mgr. Bohuslav Sedláček, ZŠ Vsetín, Rokytnice, Marie Petřů, DiS, VIS Bílé Karpaty

Přihlašování zde <https://forms.gle/F4sxNj17L32gfcSJ6> do 27. 5. 2021,
POZOR: kapacita omezena!

ÚČASTNICKÝ POPLATEK: 390 Kč

Školy v síti MRKEV, Mrkvička, Klubu Lísky: 350 Kč/1 osoba za školu
Členové Klubu Lísky (fyzická osoba): 300 Kč

www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference

■ Virtuální třída

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty nabízí online výukový program HMYZ pro žáky 1.–3. ročníku ZŠ. Více informací 734 645 730, visbk@bilekarpaty.cz

■ ŠIBAL – Šíkalovy hledačky po Uherském Hradišti a okolí

Procházka po Uherském Hradišti a okolí. Postupně vzniká několik tras hledaček, na nichž budete plnit úkoly, šifry a zjišťovat fakta, které vám pomohou vyloučit tajenku a dovedou vás k cíli. Délka trasy se různí podle tématu (maximálně 6 km). Během hry dodržujte všechna aktuální nařízení a hygienická pravidla.

Než vyrazíte, vytiskněte si průvodce hledačkou se šiframi, nápovědami a vším potřebným – bez něho to nepůjde.

<http://ddmsikula.cz/index.php/1621-2/>

■ XLI. TRADIČNÍ KOSENÍ

a škola ochrany přírody 2021

zaměřené na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat **3.–9. července a 10.–17. července 2021** ze základny v přírodní rezervaci Bílé Potoky

www.kosenka.cz

Pozvánky

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata – **PTÁCI, ZAHRADA, STROMY, FAIR TRADE** a místní udržitelná ekonomika, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň má **klíčovou akci a kalendář akcí**, sestavený i z vašich aktivit a programů. Ke kampani je vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické materiály, metodické listy či pomůcky.

Ke zveřejnění a sdílení uvítáme i vaše náměty a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Moderní města a regiony: plné nové energie a připravené na změnu klimatu

ONLINE KONFERENCE
11/6/2021 od 10:00

www.modernienergetika.cz

ALCEDO – středisko volného času a Rodinné a mateřské centrum připravují

POHÁDKOVÝ DEN PRO DĚTI

Kde: hřiště u ALCEDA
Kdy: úterý 1. června 2021
Čas: 14.00–19.00

Vstup:

- dospělí 50 Kč
- děti 50 Kč
- pro děti do 2 let zdarma

*Přijďte si užít pohádkový den.
Děti čeká spousta zábavných staniček!*

ALCEDO
středisko volného času Vsetín
www.alcedovsetin.cz

Vyzvedněte si u vstupu hrací kartičku a posbírejte razítka na všech staničkách.

■ Staňte se Fairtradovou školou,
www.fairtradeskolou.cz/kontakt

5 KROKŮ K FAIRTRADOVÉ ŠKOLE

1. ŘÍDICÍ SKUPINA
2. OFICIÁLNÍ PODPORA
3. GLOBÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
4. SPOTŘEBA FAIRTRADOVÝCH PRODUKTŮ
5. PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Líska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2021

strana 3

Osvětová kampaň

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 9. ročník

LÍSKA, její členské a partnerské organizace, školy a muzea chystají po celý květen a červen rozmanité aktivity.

Na facebookové stránce kampaně budou zveřejňovány zajímavé informace, rady i pozvánky na akce,

www.facebook.com/prirodnizahrada

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

Garant: Centrum Veronica Hostětín

www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny

Nové číslo časopisu Školní zahrada

Zahrada je plná příběhů. Pořád se v ní něco děje. Žije v ní nespočet bytostí, neustále se proměňují rostliny, počasí. Je místem nejužšího vzájemného kontaktu mezi lidmi a přírodou. Takže jako stvořená pro rozvíjení mateřského i cizích jazyků, třeba s pomocí příběhů. A právě tomu se věnuje čtvrtletník Školní zahrada 2021/2. Nahlédněte, s jak různorodou tvořivostí si školní týmy užily soutěž Pěstuj, zkoumej, vyprávěj (a máme tajnou zprávu, že se snad zase něco podobného chystá...). Podívejte se do Záhrady, která učí, ve slovenské Modře. Vypěstujte si kuchařku! Nebo prozkoumejte kouzelný čtverec. Také můžete na chvíli být botanikem 19. století... Časopis Školní zahrada získáte v tištěné podobě jako přílohu Bedrníku www.e-bednik.cz, elektronicky prostřednictvím www.skolni-zahrada.cz.

1. 5. – 30. 6. 2021		9. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	
Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji			
NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ - KONTAKT NA PORADATELE		
Soutěžní výzva Naše jedlá zahrada, balkon či truhlík 1. 5. – 21. 6. 2021	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz		
Úkoly Lísky Bystroušky Úkolová soutěž, duben – červen	Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště lenka.paveckikova@ddmsikula.cz - www.ddmsikula.cz		
Přírodní zahrada Interaktivní prvky v přírodní zahradě.	Envicentrum Vysoké Pole www.prokrajnu.cz		
Úkazková přírodní zahrada a sad Interaktivní prvky v přírodní zahradě.	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz		
Přírodní zahrada jako oáza života 15. května, 14.00–20.00 hodin, Růžka 328, 756 25	Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko volkova@mikroregion-vsetinsko.cz		
Ze zahrady na talíř online webinář, 18. května, 16.00–17.30 hodin	DDM ASTRA Zlín www.ddmastra.cz		
Den otevřených dveří a větrání peřin 18. května, 14.00–18.00 hodin	Skanzen Rochus Uherské Hradiště https://skanzenrochus.cz/ , www.parkrochus.cz		
Jak na bylinky 26. května, 9.00–13.00 hodin	DDM Uherské Hradiště lenka.paveckikova@ddmsikula.cz		
Víkend otevřených zahrad 12.–13. června	www.wikendotevrenychzahrad.cz		
Exkurze přírodní zahradou v Hostětíně, v rámci Víkendu otevřených zahrad, neděle 13. června od 14 hodin	Centrum Veronica Hostětín https://hostetin.veronica.cz/node/1259		
Učíme se venku Náměty na pozorování a aktivity, Projektové dny LÍSKY ve školách.	TEREZA, https://ucimesevenuku.cz/ LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz		
Měsíc školních zahrad Denní s dětmi alespoň na chvíli ven. Každý den 1 aktivita/výzva ve škole či doma.	www.mesiciskolnichzahrad.cz https://ucimesevenuku.cz/ www.facebook.com/ucimesevenuku.cz/		
Časopis Školní zahrada Specializovaný česko-slovenský časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok).	www.skolni-zahrada.cz https://mapa.skolni-zahrada.cz/		
Kde jsou přírodní zahrady v Česku	www.veronica.cz/ekomapa		
Jak na přírodní zahradu Rady a inspirace.	Ekologický institut Veronica www.veronica.cz www.facebook.com/prirodnizahrada		
Semináry ve Zlínském kraji Podpora semenelní a sdílení osiva ze zahrádek. Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětín	seminarky.com e-mail: seminarky@vsetin@centrum.cz www.hostetin.veronica.cz		
20. 5. Světový den včel 22. 5. Mezinárodní den pro biologickou diverzitu 24. 5. Evropský den parků 21. 6. Den květů			
Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSCĚ - infoevvo@seznam.cz			
Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů.		www.facebook.com/prirodnizahrada	

LÍSKA, z.s. vyhlašuje soutěžní výzvu pro děti a rodiny s dětmi, 2. ročník

NAŠE JEDLÁ ZAHRADA, BALKÓN ČI TRUHLÍK

Soutěžní úkol číslo 1: **BUDUJTE A SÁZEJTE**

Soutěžní úkol číslo 2: **POPIŠTE VYSÁZENÉ ROSTLINY**

Soutěžní úkol číslo 3: **POŠLETE RECEPT**

Soutěžní úkol číslo 4: **UHÁDNĚTE**

Doporučený věk: 3–12 let

Vyberte si aspoň jeden ze soutěžních úkolů.

Splněné úkoly, doložené zprávičkou, fotografií či obrázkem, opatřené kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, škola, věk a počet dětí, e-mail, poštovní adresa

zasílejte do 21. 6. 2021 na adresu:

infoevvo@seznam.cz, HESLO: Zahrada

Celé znění zahradní výzvy najdete v příloze.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rosesílka LÍSKY 11/2021

strana 4

Učíme se venku

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Pokud hledáte inspiraci ven, připojte se ke skupině UČÍME se VENKU na Facebooku www.facebook.com/groups/ucimesevenku/ nebo prozkoumejte www.ucimesevenku.cz

VÝZVA: K UČENÍ JEN POČÍTAČ NESTAČÍ

9 tipů jak učit ve skutečném světě, nejen skrze obrazovky
<https://ucimesevenku.cz>

JARNÍ VOŇAVÉ UČENÍ

Lekce, aktivity, knihy a pomůcky, které lákají ven na jaře.

<https://ucimesevenku.cz/jaro/>

VYZKOUŠEJTE „ŠKOLA DOMA - ŠKOLA VENKU“

čeká na vás přes 50 aktivit ven

<https://ucimesevenku.cz/skola-doma/>

SEZNAM NEJLEKČÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven a získajte:

- přes 40 nových lekcí
- celkově přes 100 lekcí ven
- dohromady 568 stran inspirace ven.

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Učíme se venku v pořadu NEDEJ SE České televize

www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-ndej-se/221562248430005-ucime-se-venku/

Učíme se venku s LÍSKOU

Pracujeme na 4 nových programech Učíme se venku s LÍSKOU pro MŠ, ŠD, I. stupeň ZŠ a SVČ.

Pro pedagogy vznikne nová metodika s ověřenými náměty pro jednotlivá roční období.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Sledujte náš web, facebook a rozesílku..

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Udržitelný rozvoj

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpadky? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu

Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život v roce 2021–2022

Je škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Představujete si takto svoji školu? Každá základní nebo střední škola se může stát Školou pro udržitelný život!

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Chcete zapojit vaše žáky do řešení klimatické změny přímo ve vaší obci škola a ukázat jim, že i oni mohou přispět k řešení celosvětového problému přímo v místě.

Vy i vaši žáci máte jedinečnou příležitost zapojit se ve školním roce 2021/2022 do programu Střediska ekologické výchovy SEVER, který díky regionálním konzultantům můžete realizovat v celé ČR a jehož součástí je i 3denní pobyt žáků v ekologickém centru v Horním Maršově.

Máte-li zájem se zapojit do programu, vyplňte, prosím, předběžnou přihlášku **ZDE**.

Budeme se na vás těšit na vstupních seminářích.
www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji je ve školním roce 2020–2021 do programu zapojena ZŠ Huslenky.

Pro více informací či zapojení do projektu se ozvěte: infoevvo@seznam.cz, Iva Koutná • www.skolaprozivot.cz/Skola-pro-zivot.html

„Nevíš-li, odkud jsi, nevíš, kdo jsi.“
Wallace Stegner

Dům obnovy tradic, ekologie a kultury - DOTEK
Horní Maršov, Krkonoše

Letní škola místně zakotveného učení
21. - 25. srpna 2021

Zajímá vás přístup ke vzdělávání, který stojí na posilování vztahu k místu?

Vzděláváte děti i dospělé v místě, o místě a přemýšlíte, jak učit skrze místo velká celospolečenská témata?

Chcete sdílet své zkušenosti s ostatními kolegy, pro které je místo jednotícím prvkem pro výuku a vzájemně hledat inspiraci?

Pak je letní škola určená přímo vám. Čeká vás:

- pestrá paleta příkladů, jak učit skrze místo uvnitř i venku
- inspirace místem se silným geniem loci
- setkání s experty, kolegy a dalšími vzdělavateli
- objevování cest k aktivnímu občanství
- stoupání po žebříku Místně zakotveného učení
- příručka, jak začít s Místně zakotveným učením

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SEVER
STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

Letní škola je akreditována MŠMT.

Přihlášky zde:
<https://forms.gle/dfQ7DfamckbRdPAP9>

Uzávěrka přihlášek: 20.6. 2021
Po přihlášení vám zašleme podrobný program.

Cena: 1 900 Kč
(zahrnuje program, ubytování ve vícelůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, plnou penzi)

Na setkání se těší pořadatel Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.

S dotazy se obračejte na: Elišku Hájkovou,
eliska.hajkova@ekologickavychova.cz, telefon: 734 310 966

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SEVER
STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Škola pro udržitelný život

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.
pořádá

ACT KEMP LETNÍ TÁBOR PRO KLIMA

12. - 16. 7. 2021
pro mladé lidi ve věku 13 - 18 let

SEVER

Týden v Krkonoších s dalšími mladými lidmi,
kteří chtějí ovlivnit svět kolem sebe.

Není Ti lhostejná klimatická změna a líbilo by se Ti:

- užít si zábavu, být venku a přitom se dozvědět něco o klimatické změně
- debatovat se stejně zapálenými mladými lidmi
- zjistit, jak klimatická změna ovlivňuje místo, kde žiješ
- setkat se se zajímavými odborníky a inspirativními hosty
- dozvědět se, co pro zmírnění dopadu klimatické změny můžeš udělat Ty

Cena pobytu vč. stravy: ZDARMA (vratná záloha 750 Kč)

Přihlas se ZDE: <https://forms.gle/EzittMGDSTdky4Xx5>
nebo na email: silvie.kozlovska@ekologickavychova.cz do 15. 6. 2021 a zjisti víc.

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHA

Zprávy z webu a tisku

Seznamte se s letošními finalisty. Porota vybrala finálovou dvanáctku.

Do finále 20. ročníku ankety, za kterou stojí Nadace Partnerství, postoupila dvanáctka kandidátů ze sedmi krajů. Setkání s ambasadory finalistů v rámci tak zvané „Stromojízdy“ začne 27. května.

Letošní novinkou je rozšíření Stromojízdy o setkání s navrhovateli stromů, kterým byl udělen čestný titul Strom hrdina. „Cílem ankety Strom roku je nejen upozornit na staré a významné stromy, ale také na ty, které ohrožuje lidská činnost. Tyto stromy potřebují nejen péči, ale i pozornost. V rámci letošního ročníku jsme se tedy rozhodli zařadit tyto stromy do Stromojízdy a zajistit jim publicitu, kterou si zaslouží,“ popisuje změny koordinátorka ankety Silvie Zeinerová Sanža.

Tradiční focení a setkání s ambasadory v rámci Stromojízdy bude letos rozděleno do tří etap a skončí 9. června. Stromy profesionálně zachytí fotografka Lucie Mojžíšová.

Porota letos vybírala z rekordních sedmasedmdesáti návrhů.

Hlasovat bude možné od 21. června do 12. září!

V národní soutěži se letos bude moci hlasovat dvěma způsoby, prostřednictvím DMS a online na www.stromroku.cz. Klání o nejzajímavější strom odstartuje 21. června, kdy se na webových stránkách zobrazí profily všech finálových stromů a podrobné informace o hlasování. Lidé pro své favority budou moci hlasovat až do 12. září.

Vítězný Strom roku bude vyhlášen 22. září v Brně a získá odborné arboristické ošetření od firmy Prostrom Bohemia. Stejně jako předchozí vítězové bude reprezentovat Českou republiku v mezinárodním kole ankety Evropský strom roku.

Výtěžek půjde na výsadbu a ochranu stromů.

Celostátní anketu Strom roku pořádá Nadace Partnerství od roku 2002. Od té doby se do hlasování zapojilo více než 729 tisíc lidí a získali jsme přes 2,8 milionu korun. Tento výtěžek putoval na výsadbu a ochranu stromů.

Finálová dvanáctka:

- Zpívající lípa, Telecí, Pardubický kraj
- Lípa Kapucínka, Zlatá Koruna, Jihočeský kraj
- Strážce Výštice, Olešník, Jihočeský kraj
- Smrk ztepilý na ulici Ramešova, Brno, Jihomoravský kraj
- Platan javorolistý, Praha 5 - Smíchov
- Běleňská lípa, Malšín, Jihočeský kraj
- Lípa pod Holým kopcem, Bohdalice, Jihomoravský kraj
- Dolní popovská lípa, Jáchymov, Karlovarský kraj
- Dubisko valašisko tvrdé, Kozlovice, Moravskoslezský kraj
- Šmigule, Sivice, Jihomoravský kraj
- Novoveská lípa, Nová Ves, Moravskoslezský kraj
- Svatováclavský dub, Stochov, Středočeský kraj

www.stromroku.cz/aktuality/Seznamte-se-s-letosnimi-finalisty

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Projektové dovednosti (nejen) v EVVO.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

Specializační studium koordinátor EVVO 2021–2022

LÍSKA ve spolupráci s ALCEDEM – střediskem volného času Vsetín a Vzdělávacím a informačním střediskem Bílé Karpaty plánuje ve školním roce 2021/2022 otevření nového kurzu akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO pro pedagogy MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Termín studia: říjen 2021 – podzim 2022

Rozsah: 250 vyučovacích hodin přímé výuky s využitím aktivních metod a forem, praktických cvičení, terénních exkurzí a pomůcek.

Místo konání: Hájenka Na novém světě, Vsetín, výjezdy na pracoviště EVVO v regionu

Lektoři: pedagogové s mnohaletými praktickými zkušenostmi, odborníci zabývající se environmentálním vzděláváním, didaktikou, plánováním školních zahrad, ochranou životního prostředí, tématy udržitelného rozvoje, rozvojovým vzděláváním atd.

Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. (specializační studium).

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky

Během kurzu vypracují Školní plán EVVO pro svou školu.

V případě zájmu o studium se ozvěte na infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Informace: infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Přihlašování
do konce
června 2021!

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2021

strana 9

Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

- Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město, www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- Centrum Veronica Hostětín, www.hostetin.veronica.cz/skoly
- Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole, www.prokrajinu.eu
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín, www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín www.hvezdarna-vsetin.cz
- Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště, www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště, www.ddmsikula.cz
- Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, www.bilekarpaty.cz/vis
- LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz
Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.
INFORMACE: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

VÝUKOVÉ PROGRAMY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ DRUŽINY

Učíme se venku s LÍSKOU

Témata: živá zahrada (ptáci, hmyz), stromy, jarní rostliny, půda, voda apod. v návaznosti na roční období.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD, dětská skupina, SVČ

Počet účastníků: 15–28

Rozsah: 1–2 hodiny, možné i jako cyklus 2 a více programů v průběhu roku
Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 15–30

Rozsah: 2 hodiny

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ A ŠD

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den,
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahrada, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje),
- další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.

Cenu stanovíme po upřesnění programu.

Školní farmářský den

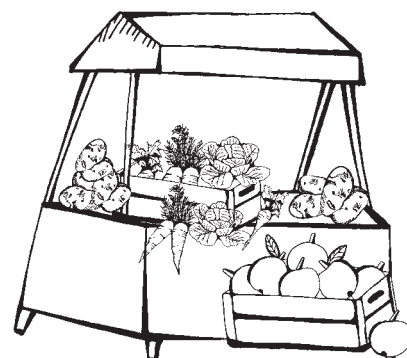
Hlavními tématy celodenního projektového dne je zemědělství, původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na vzájemné sdílení a učení („dětí – dětem“), odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ a ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu, v souladu s projektovou výukou. **K zapůjčení (za manipulační poplatek) je sada pomůcek pro terénní pozorování u vody.**

6. ročník: CESTA VODY

7. ročník: VODA V KRAJINĚ

8. ročník: SPOTŘEBA VODY

Místo konání: učebna, laboratoř

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií • **Počet účastníků:** třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před výukovým programem (VP), VP (min. 1 vyučovací hodina) s lektorem, aktivní práce žáků po VP.

Učíme se s POLY – Učíme se venku

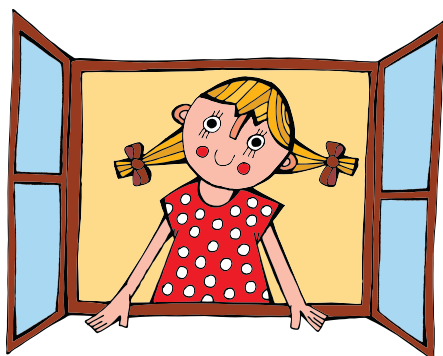
Rozvoj přírodovědné gramotnosti a polytechnických znalostí a dovedností – objevování a pozorování pestré přírody kolem nás.

Společný motivační úvod, 6 a více stanovišť s úkoly (hmyz, ptáci, půda, voda, tvary, příběhy jídla apod.), hodnocení.

Místo konání: zahrada, venkovní areál školy

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** do 60 dětí

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (4 x 45 minut)

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

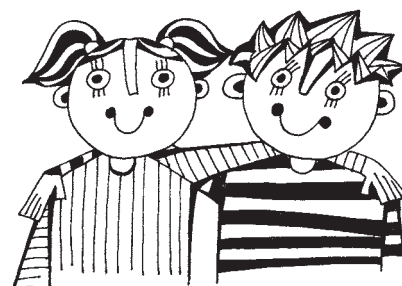
www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga, 10. ročník.** Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ.

www.CO2liga.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Badatelsky orientované vyučování,** <http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola** www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Globální rozvojové vzdělávání,** www.globalnirozvojovjevzdelavani.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,** <https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání),** www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola,** <https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola** www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola,** www.skutecnezdravaskola.cz
- **Světová škola,** www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život,** www.skolaprozivot.cz
- **Žákovské parlamenty,** www.skolaprodemokracii.cz

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

■ Jak učít POLY.

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek.

Informace a objednávky:
infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

■ Metodické listy Jak učít POLY, 4 ML Život v půdě, cena 40 Kč, www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1

■ Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.

Objednávky na infoevvo@seznam.cz.
Účtujeme poštovné.

■ Nové číslo časopisu BEDRNÍK

Region, čili místo, které obsáhneme citově a na „vlastní pohon“, tedy třeba pěšky, na kole, nebo úsporně místní dopravou, je skvělá interaktivní učebnice. Až otevřete nový Bedrník, možná budete překvapeni, jak dobře se dá regionální tematika využívat ve škole i za školou a kolik existuje pěkných vzdělávacích materiálů – regionální učebnice, interaktivní mapy, metodicky podporované projekty, hry... A což teprve, když s dětmi ve vlastní škole začnete vytvářet regionální portfolio! Speciální poděkování za spolupráci na přípravě čísla patří Dáše Zouharové z Lipky a dalším, kteří nezištně přispěli: z Muzea Říčany, Severu, Rezekvítku, Krasce, Ametystu, Toulcova dvora, Veronicy Hostětín... Navrch najdete v tomhle Bedrníku jednu filmovou atraktivitu z Goethe-Institutu, regionální zповěď kantora z jižní hranice země české, evaluační zprávu o chovatelských kroužcích a řadu drobnějších tipů.

www.e-bedrnik.cz/

■ Nové číslo časopisu Školní zahrada,

www.skolni-zahrada.cz

■ J. Worroll, P. Houghton: Hry se zemí, vzduchem, ohněm a vodou – Živly v lesní škol(c)e

Hry a zálesácké či rukodělné aktivity jsou založeny na využití čtyř základních přírodních živlů — země, vzduchu, ohně a vody. Nesou v sobě poselství udržitelnosti a vzbuzují úžas nad fascinující propojeností života.

www.knihykazda.cz/zivly-v-lesni-skolce

■ Nový Klíč obojživelníků z dílny Rezekvítek Brno.

Najdete v něm pestré obrázky žab, čolků a mloka. A samozřejmě i užitečné informace.

www.rezekvitek.cz/?idm=32&id_zbozi=152

■ Kniha Skřítek Kompostík a jeho kamarádi, Miluška Štefanová, příběhy z jedné zahrady, nakl. Pointa

■ Nová publikace Místně zakotvené učení

www.pavucina-sev.cz/data/X/n/T/sever-MZU-publikace-dobra-prax.pdf

■ METODIKY UČÍME se VENKU

Přes 40 nových lekcí, celkově přes 100 lekcí ven, dohromady 568 stran inspirace ven. Více na: <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

Objednávejte v e-shopu www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

■ Jděte VEN, inspirativní náměty pro pobyt venku,

www.jdeteven.cz

■ 7 filmů a pořadů, které vás odnaučí plýtvat jídlem

<https://zachranjidlo.cz/8214/6-filmu-ktere-vas-odnauci-plytvat-jidlem/>

■ CITIZEN SCIENCE – Občanská věda v České republice neboli vědecký výzkum prováděný dobrovolníky nevědci.

Zajímá vás věda, chcete se jí věnovat, ale přitom už nechcete studovat? Přidejte se k nějakému projektu občanské vědy. Stanete se tak spolupracovníkem profesionálních vědců, ale hlavně posunete své vědění zase dál.

Databázi projektů, náměty pro školy, děti a rodiny najdete zde

www.citizenscience.cz

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

Mravenčí chůva

Máte ve svém okolí UČITELE, PRŮVODCE, VYCHOVATELE, kteří chtějí dětem pomáhat na jejich cestě ke čtenářství? Nebo vy sami provázíte děti a rádi byste jim doporučovali knihy, které je budou bavit? Nabízíme vám naši mravenčí podporu!

www.mravencichuva.cz/ucitele

Záznam UNESCO světové konference o vzdělávání k udržitelnému rozvoji!

Minulý týden proběhla online mezinárodní konference na téma transformace vzdělávání směrem ke změně, která umožní jednání ve jménu udržitelnosti. Pod níže uvedeným odkazem můžete shlédnout záznamy jednotlivých dnů, vystoupil zde i náměstek pro řízení sekce mezinárodních vtaů, EU a ESIF PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. se svým příspěvkem o Strategie 2030+ ČR a jejím vztahu k prezentovanému tématu (v záznamu ze 17.5. stopa 4:31:55, v anglickém jazyce).

Informace o konferenci i záznamy jsou k dispozici zde http://bit.ly/UNESCO_konference

Online magazín o knihách pro děti pro učitele a učitelky

Víte, jaké jsou knižní novinky pro děti a mládež?
Chtěli byste doporučit knihy, které stojí za to přečíst a které rozšíří obzory dětí a budou je bavit, ale nemáte čas všechny přelouskat?
Ulehčíme vám to v našem Online magazínu o současné literatuře, kde o kvalitních knihách píšeme.
Školám nabízíme až 25% slevu na předplatné při zřízení více účtů

www.mravencichuva.cz/ucitele

Petra Žalmanová
lektorka seminářů o literatuře pro děti a redaktorka Mravenčí chůvy,
Koukám na děti ve třídě. Anižka čte hodně, Albert trošku, Adam vůbec. Co jim doporučit? Vychází toho tolik! Ale kde najít čas a sílu se všemi těmi novinkami prokousávat? Mravenčí chůva je rozcestník, díky němuž bude snazší a rychlejší vybírat zajímavé čtení pro konkrétního žáka, pro celou třídu nebo pro školní knihovnu.

Monika Olšáková
2. místo v Global Teacher Prize, učitelka na ZŠ Janovice,
Mnoho pedagogů i rodičů se zabývá tím, jak děti přivést ke čtení, jak rozvíjet čtenářství už od předčtenářů a jaké knihy jsou na českém trhu. Mravenčí chůva nás může nasměrovat, může nás povzbudit, modelovat různé situace. Největší přínos vidím v tom, že buduje u dětí vztah ke čtení, radost ze sdílení a hlavně vytváří přemýšlivého a kriticky smýšlejícího čtenáře.

metodické listy – recenze
rozhovory – podcast – recenze dětí
anotace knih k vybraným tématům
aktivity ke knihám

Mravenčí chůva
Staráme se o malé i velké čtenáře

www.mravencichuva.cz [instagram.com/mravencichuva](https://www.instagram.com/mravencichuva) [fb.com/mravencichuva](https://www.facebook.com/mravencichuva)

DŘEVĚNÉ VÝUKOVÉ HRY PŘÍMO OD VÝROBCE

Výrobky z Lesního světa vyrábíme z ekologicky certifikovaného dřeva a papíru PEFC.

Obrázky pro nás malují čeští malíři a texty připravujeme s přírodovědci, lesníky a ekology.

Stovky našich výrobků naleznete na: www.lesnisvet.cz

FROTÁŽOVÁ SADA

Motivy – stromy, ptáci, zvířata

- Vaši žáci hravě překreslí motivy zvířátek, ptáků, stop nebo stromů. Stačí tužka, papír a naše frotážové destičky.
- Sada obsahuje 12 dřevěných karet z ekologicky certifikovaného dřeva a balíme ji do přírodního textilního sáčku.
- S mobilní aplikací Lesní svět se dozvíte více a uslyšíte hlasy ptáků a zvířat.

Máte dotaz? Pište na email info@lesnisvet.cz

Lesní Svět
OBJEVUJTE PŘÍRODU HRAVĚ

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2021

strana 13

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- 14115 Bařův institut Zlín, www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenivibirat.cz

Přírodní zahrady

- Jak na přírodní zahradu poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- Kde jsou přírodní zahrady v Česku: www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín, <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- Ekozahrady, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- Osivo vhodné pro přírodní zahradu nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete odkaz **Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- Časopis Školní zahrada.
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad**, kam můžete přidat i tu vaši.
- Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu. <https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovnu:
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků. Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanec, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. NOVÝ REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“**
www.iskopanice.cz

■ Mapa českých biopotravin,
<https://kde.lovime.bio/>

■ Nabídka farmářských a bio produktů
Eko sady Komňa, www.biosvestky.cz

Ekofarma Javorník Štítná, Mléko do škol,
Ing. Radka Barboříková, tel.: +420 731 210 48

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:
Bezobaláč Zlín, Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874, prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,
Dlouhá 211, Uherské Hradiště, tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vědomí-bezobalový-obchůdek

Bezobalov,
Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště, tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherské-Hradiště

Bez Uherský Brod, Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Češkův mlýn, Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250, ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem, Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240, hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie, ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlévaná-EKO-drogerie

ZeLo Bedýnky, ulice Mostecká, Vsetín

Fairtrade (Spravedlivý obchod)

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv. Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně. Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
www.liska-evvo.cz/doc/fairtrade-cesko-a-slovensko-prinasi-novinky-ze-sveta-fairtrade
<https://fairtrade-cesko.cz/>

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoolin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoolin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ, od řeky Bečvy).

OTEVŘENO v pondělí až čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učít POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.
Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2021

strana 16